

Sygn. akt V Cz 381/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Moskwa /spr./

Sędziowie: SSO Barbara Chłędowska

SSO Małgorzata Mazur

Protokolant: asyst. sędz. Karolina Dusza-Rzepka

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Skarbu Państwa – Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w R.

przeciwko dłużnikowi (...) Sp. z o.o. w S.

o egzekucję – w przedmiocie skargi wierzyciela na czynność komornika

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie (...)z siedzibą w S.z dnia 19 marca 2014r., sygn. akt XIII Co 152/14

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Wierzyciel Skarb Państwa – Naczelnik (...)Urzędu Skarbowego w R.złożył skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)B. R.- Kancelarii (...)w S.w sprawie o sygnaturze KLM (...)z dnia 17 lutego 2014 roku, polegającej na umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c.

Zdaniem skarżącego umorzenie postępowania egzekucyjnego było przedwczesne.

Postanowieniem z dnia 19 marca 2014 roku Sąd Rejonowy w Rzeszowie (...)z siedzibą w S.oddalił skargę wierzyciela.

W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c. następuje w przypadku zaistnienia przeszkód o charakterze trwałym, uniemożliwiających dalsze prawidłowe prowadzenie tego postępowania. Wskazał, że podstawę umorzenia postępowania egzekucyjnego określa ustawa, obligując do umorzenia postępowania w wypadku, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania i termin ten biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności, a w razie zawieszenia postępowania od ustania przyczyny zawieszenia.

Sąd Rejonowy uznał, że wierzyciel jako gospodarz postępowania zobowiązany był popierać egzekucję i od jego woli zależało złożenie stosownego wniosku o ustanowienie kuratora dla dłużnika. Jeżeli nie poinformował komornika, ani nie przedłożył do akt postępowania egzekucyjnego żadnej informacji o złożeniu do sądu wniosku o ustanowienie

dla dłużnika kuratora, a uczynił to dopiero w toku postępowania skargowego, skargę wg. Sądu Rejonowego należało oddalić jako nieuzasadnioną, na podstawie art. 767 k.p.c.

Sąd pierwszej instancji wskazał również, że umorzenie postępowania egzekucyjnego w tej sprawie z mocy prawa nie pozbawia wierzyciela możliwości ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi, jeżeli zostanie dla niego ustanowiony kurator.

Na powyższe postanowienie wierzyciel wniósł zażalenie, domagając się jego uchylecia.

Jego zdaniem nie można zgodzić się z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego, dlatego że w chwili umorzenia postępowania egzekucyjnego wierzyciel dokonał już czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia egzekucji, występując do sądu ustanowienie kuratora dla dłużnika. Tym samym subiektywnego punktu widzenia przestała istnieć podstawa do umorzenia postępowania na podstawie art. 823 k.p.c.. Skarżący podniósł że dołączył do skargi kserokopię przedmiotowego wniosku, a na tym etapie postępowania postanowienie komornika sądowego z dnia 17 lutego 2014 roku w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego nie było prawomocne i rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji winno uwzględnić złożenie wniosku o ustanowieniu kuratora dla dłużnika.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W pierwszej kolejności należało rozważyć, czy na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie (...)z siedzibą w S.z dnia 19 marca 2014 roku przysługuje zażalenie.

Sąd w niniejszym składzie miał na uwadze, że zgodnie z brzmieniem art. 767¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym zażalenie na postanowienie sądu przysługuje w wypadkach wskazanych w ustawie.

Z kolei z art. 828 k.p.c. wynika, że na postanowienie sądu, co do zawieszenia lub umorzenia postępowania przysługuje zażalenie.

Dokonując wykładni tego przepisu, Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 marca 1998 roku, III CZP 1/98 (OSNC 1998, nr 10 poz. 53), uznał, że w razie wydania postanowienia przez komornika o umorzeniu postępowania, zażalenie na postanowienie sądu rozpoznającego skargę na tę czynność komornika nie przysługuje.

Taka interpretacja prawna przyjęta przez Sąd Najwyższy w cytowanej uchwale spotkała się jednak z krytyką wyrażoną w doktrynie (zob. H. Pietrzykowski w: Komentarz do Kodeksu postępowania egzekucyjnego pod redakcją T. Erecińskiego, Wydanie 4, W wa 2012, str. 251, odnoszący się również do wcześniejszego orzecznictwa w tym przedmiocie, a nadto w glosach : J. Jagiełło, OSP 1999 nr 9 poz. 166 oraz A. Józefowicz, PiP 1999 nr 12, str. 109, por. także aprobującą glosę do wskazanego wyżej orzeczenia S. Dalki w: Problemy Egzekucji 1999, nr 35 str. 14).

We wcześniejszej uchwale z dnia 16 maja 1996 roku, III CZP 44/96 (OSNC 1996, nr 9, poz. 17) Sąd Najwyższy stwierdził odmiennie, że postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, który uległo umorzeniu z mocy prawa, na podstawie art. 823 k.p.c., jest w istocie postanowieniem stwierdzającym to umorzenie, a zatem na postanowienie sądu, rozpoznającego skargę na czynności komornika związanej z takim umorzeniem - przysługuje zażalenie.

Sąd w niniejszym składzie przychylił się do poglądu, iż w sytuacji, gdy istnieją podstawy do umorzenia postępowania z mocy samego prawa, nie wymagają one wydania postanowienia, a jeśli nawet takie orzeczenie zostanie wydane, to będzie ono miało charakter zbędny i w istocie tylko potwierdzający umorzenie postępowania. Komornik winien bowiem w takiej sytuacji podjąć czynności z art. 816 i 827 § 2 kpc. W konsekwencji zaskarżenia skargą tej w istocie zbędnej czynności komornika tj wydania postanowienia o umorzeniu postępowania, sąd wydając postanowienie co do umorzenia postępowania (tak H.Pietrzykowski w Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, opisanym wyżej).

Ocena ta jest wynikiem podzielenia poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 16 maja 1996 roku, III CZP 44/96, cytowanej wyżej.

Sąd Okręgowy w powyższym składzie ocenił, że jeśli komornik podjął czynność, która była konsekwencją uznania, że doszło do umorzenia postępowania z mocy samego prawa, to w sytuacji złożenia na tą czynność skargi i jej rozpoznania przez sąd, doszło do potwierdzenia tym postanowieniem podstaw do umorzenia postępowania. Zatem to właśnie to orzeczenie sądu było postanowieniem co do umorzenia postępowania. Podkreślenia wymaga, że przepis art. 828 k.p.c. stanowi o postanowieniu „co do umorzenia”, a nie o postanowienie sądu „o umorzeniu” postępowania.

Przechodząc do analizy zarzutów podniesionych w zażaleniu, stwierdzić należy, że Sąd I instancji słusznie przyjął w oparciu o analizę akt komorniczych Km (...), że postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wydane przez Komornika na podstawie art. 823 k.p.c. w dniu 17 lutego 2014r. było prawidłowe.

Przepis art. 823 k.p.c. stanowi, że postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania; termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia. Postanowienie o umorzeniu postępowania wydane na podstawie art. 823 k.p.c. stwierdza jedynie fakt umorzenia z mocy prawa i nie jest ono niezbędne, aby skutek ten nastąpił (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2012r., V CSK 516/11, LEX nr 1284774). Przepis art. 823 k.p.c. stanowi normę dyscyplinującą wierzyciela, który musi liczyć się z tym, że jego bezczynność przez okres roku spowoduje umorzenie postępowania. Czynność, której nie dokonał wierzyciel, musi być potrzebna do prowadzenia postępowania. Wierzyciel powinien zgłosić wniosek o podjęcie zawieszono postępowania (niezależnie od tego, czy zawieszono je na wniosek, czy z

urzędu) najdalej w ciągu roku - jak się podkreśla w doktrynie - od dnia ustania przyczyny zawieszenia, tj. od momentu, gdy wierzyciel mógł żądać podjęcia postępowania.

W przedmiotowej sprawie postępowanie egzekucyjne zostało zawieszono z urzędu na podstawie art. 818 § 1 k.p.c. Odpis postanowienia o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego wierzyciel otrzymał w dniu 4 października 2012r. Usunięcie przyczyny zawieszenia było zależne wyłącznie od woli wierzyciela, który przez rok nie podjął w tym celu żadnych działań, pomimo iż komornik skierował do niego stosowne pouczenia. Zarzut podniesiony przez wierzyciela w zażaleniu odnośnie przedwczesności umorzenia postępowania egzekucyjnego wobec złożenia przez wierzyciela w dniu 10 października 2013r. wniosku o ustanowienie kuratora dla dłużnika jest chybiony, albowiem do umorzenia postępowania egzekucyjnego doszło z mocy samego prawa, a postanowieniem z dnia 17 lutego 2014r. zostało to jedynie potwierdzone, a ponadto wniosek o ustanowienie kuratora dla osoby prawnej został przez wierzyciela złożony po upływie rocznego terminu, o którym mowa w art. 823 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, uznając, że postanowienie Sądu Rejonowego było trafne, Sąd Okręgowy działając w oparciu o normę art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie wierzyciela.

ZARZĄDZENIE

-(...),

- (...)

(...)